

Stephan De Winter

Voor altijd geleden

Haar verhaal
gaat verder
op een plek
genaamd rouw

Lannoo

... het is zoals deze plek. Het voelt alsof Emma geen echte persoon meer is. Emma is een plek waarin ik ben vast komen te zitten, een pijn die ik niet kan uitwissen.'

Ik hoor ze mezelf zeggen, die zinnen, onder m'n tinnitus. En ja... Zo zit ik weer in het verhaal. Eindelijk weer terug waar het begon. Ik slaak een zucht, van opluchting...

... en terwijl ik zucht, echt waar, lijkt het alsof de hele omgeving hetzelfde doet. Alles zucht. Samen met mij. De honderden treurwilgen om me heen. Eventjes geleden waaiden ze nog, wild. Het gebladerte slingerde en kolkte toen als zeeschuim. Maar nu, plots, houden ze allemaal op.

Ze deinen nu gewoon, zachtjes.

Alsof ze instemmen met wat ik zeg.

Jelle zal het als toeval zien, maar zelf weet ik wel beter. Hier, op deze plek, is er nooit wind in de wilgen. Nee, het zijn m'n gedachten. M'n gedachten maken spiralen in hun wereld.

Jelle kijkt me aan, lang en gemoedelijk.

'Goed', zegt hij ten slotte. 'Ik ben blij voor je.'

'Blij, waarom?'

'Je gevoelens benoemen is het begin van helen', zegt hij. 'Da's goed, na al die jaren.'

'Hmm...' kreun ik. Het klinkt aannemelijk wat hij zegt...

... maar eigenlijk ben ik niet eens zeker of ik hem wel goed gehoord heb. Luisteren valt me zo zwaar. Het komt door m'n oorsuizen, dat is het. Door die hoge toon in m'n oren, die me de hele tijd tergt. Tinnitus. Het geluid leidt me af van wat Jelle tegen me zegt.

‘Je klinkt niet overtuigd?’ polst hij.

‘Sorry, het... m’n tinnitus...’ zeg ik, terwijl ik m’n hand naar m’n oor breng. Overbodig, want Jelle weet dat m’n tinnitus de reden is dat ik hem zo slecht begrijp.

‘Wie weet geldt voor je oorsuizen wel hetzelfde?’ voegt hij toe.

‘Hoe bedoel je? Ik snap niet wat...’

‘Je tinnitus,’ benadrukt hij, ‘heb je die al eens een naam proberen te geven?’

‘Nee, dat... nee...’

‘Probeer het eens. Als je je tinnitus een naam moet geven, hoe zou je die dan noemen?’

Ik reageer afwijzend, nog voor ik mezelf kan tegenhouden. Stom, ik weet het, want ik waardeer wat Jelle probeert te doen. Hij wil me gewoon helpen, zoals altijd. Maar de energie ontbreekt me gewoon... Door de jaren heb ik zoveel psychologische trucjes geprobeerd. Ze maakten allemaal niets uit. Ik heb de hoop al lang laten varen dat iets nieuws me nog zal helpen.

‘Jelle, sorry... Maar wat maakt het uit?’

‘Ik probeer je te helpen, Tristan.’

‘Dat weet ik, het is gewoon... Ik snap wat je wilt doen, maar... verdriet verdwijnt toch niet wanneer het een naam krijgt?’

‘Als je het niet probeert, Tristan...’

Jelle kijkt me afwachtend aan en blijft stil. Het is een pijnlijke stilte, maar dat ben ik gewend... Voor mij is elke stilte pijnlijk. M’n tinnitus priemt er altijd onverbiddelijk doorheen.

Al m’n stiltes, gespietst.

Hoe geef je het een naam, dat geluid van afwezigheid? Ik vestig m’n aandacht er nu op, op de toon. Maar hoe harder ik erop focus, hoe slechter ik kan nadenken. Ook Jelle, die toekijkt, maakt me

nerveus. Ik kan er niet tegen. Ik kijk langzaam de andere kant uit, weg van z'n blik.

Bijna overal om ons heen staan treurwilgen. Ze bewegen nog steeds. Het is windstil, maar toch lijken ze te dansen. Absurd en levenloos. Op een dood ritme dat niemand hoort.

Of misschien...

Ja, die gedachte valt me nu te binnen.

Misschien ben ik wel de enige die het hoort.

M'n tinnitus...

Misschien is het de grondtoon van de wereld, waar iedereen ooit doodgaat.

'M'n doodtoon?' probeer ik.

'Je doodtoon?' herhaalt Jelle.

'Ja...'

Jelle glimlacht, flauwtjes. Heel eventjes hoop ik dat hij trots is op m'n prestatie. Maar dan schudt hij z'n hoofd. De frustratie, zo zeldzaam voor hem, valt zo van z'n gezicht af te lezen. Z'n reactie geeft me een ongemakkelijk gevoel in m'n borstkas. Teleurstelling die tintelt.

'Het spijt me', begin ik, 'ik wilde niet...'

Maar Jelle onderbreekt me.

'Nee, goed... Waarom "doodtoon"?'

Ik zucht weer, op de rand van radeloosheid.

'Gewoon, een gevoel, sinds Emma... Alles is dood, de wereld is dood... Het voelt alsof m'n wereld is gestorven, samen met die van haar...'

‘Samen met die van haar?’ vraagt Jelle voorzichtig. ‘Bedoel je niet “met haar”?’

‘Nee’, antwoord ik. ‘We deelden een wereld samen, maar haar deel is verdwenen, en dus “onze” wereld ook, en... ik vind die gedachte zo onverdraaglijk, Jelle... Heel Emma’s innerlijke wereld, haar verbeelding en haar boeken, het is gewoon allemaal weg...’

En dan kan ik niets meer zeggen.

Hij denkt na, Jelle. Ik zie dat hij een uitweg zoekt, weg uit m’n spiraal van negatieve gedachten. Dat is de hele bedoeling van dit gesprek. Het blijft eventjes stil, maar dan vraagt hij me plots: ‘Waar dacht Emma zelf dat haar verbeelding heen ging?’

Ik zucht, voor de zoveelste keer. Opnieuw lijken de treurwilgen te reageren.

‘Zij dacht dat er een manier was om die te bewaren’, ga ik verder, terwijl ik de wilgen in het oog houd. ‘Ze noemde het “haar geheim”, vlak voor ze stierf.’

‘Een geheim?’ herhaalt Jelle. ‘Zoals die toestand, hier, in de Zandbergen?’

‘Zoiets, wie weet...’

De wilgen ritselen zachtjes verder, alsof ze elkaar onderling een verhaal toefluisteren.

‘Misschien zijn ze wel hetzelfde?’ zegt Jelle, onverwacht speels.

‘Wat hetzelfde?’

‘Emma’s geheim en het geheim van deze plek?’

Ik lach, lichtjes.

En het doet Jelle plezier dat ik lach, dat zie ik.

‘Ja, dat zou leuk zijn,’ zeg ik, ‘dan is het minder erg...’

‘Wat minder erg?’ vraagt Jelle, en hij glimlacht hoopvol.

‘... dat we hier opgesloten zitten.’

Hij hapt naar adem. Hij wil weer op me inpraten, ik merk het, maar deze keer doet hij het niet. Nee, hij zucht nu ook, diep. Want hij weet dat ik gelijk heb. We zitten hier opgesloten.

Hij kreunt ongemakkelijk en z'n glimlach verdwijnt.

Zoals alles ooit verdwijnt...

... enkel de doodtoon blijft over.

HET BEGON NOCHTANS als een sprookje, m'n relatie met Emma.

Als het soort sprookje dat ze zelf graag gelezen had...

Het lijkt allemaal zo lang geleden nu.

We waren nog pubers toen.

En nu voel ik me zo oud door het verdriet dat ik soms vergeet dat ik ooit zo jong geweest ben.

In feite heb ik m'n relatie met Emma aan Jelle te danken. Hij was, zeker tijdens m'n eerste jaren op school, zowat de enige met wie ik optrok. Daarmee wil ik eigenlijk zeggen dat hij de enige was die me niet vlakaf negeerde of pestte... Maar Jelle, die kon dan ook echt met iedereen overweg. Enkel hij kwam af en toe eens naast me zitten, wanneer ik alleen op m'n bankje zat, op de speelplaats van onze middelbare school. Het Sint-Gertrudiscollege van Kwateren.

Uren hebben we samen op dat bankje gezeten.

Het bewijst hoe goed hij is, Jelle. Want hij hoefde het helemaal niet te doen. Eerlijk, soms voelde ik me er zelfs wat ongemakkelijk bij. Wat als hij het tegen z'n zin deed? Of gewoon, tja, uit medelijden?

Daarom besloot ik toch, op een keer, om hem dat eens onomwonden te zeggen:

'Je hoeft echt niet bij me te komen zitten,' zei ik, 'als je dat niet wilt.'

'Ach', zei hij gemoedelijk. 'Jij doet er mij een plezier mee. Ik wissel graag van gezelschap.'

Hij bewoog wat ongemakkelijk. Het leek alsof hij eerder van kleren dan van gezelschap wilde wisselen. Jelle droeg altijd zowat de meest armoedige kleren van de hele school.

'Waarom dan?' vroeg ik.

‘Gewoon...’ zei hij, en hij keek om zich heen. Het was druk op de speelplaats, dus ik zag niet wie hij allemaal bekeek. ‘Het is me wat, bemiddelen tussen alle drama hier.’

‘Dus je komt bij mij,’ vroeg ik, ‘om te bekomen van de rest?’

‘Ik breng gewoon wat bezoekjes,’ zei hij met een knipoog, ‘aan wie me wel rust brengt.’

Hij keek verder rond, alsof hij even letterlijk al de mensen wilde bekijken aan wie hij zo’n bezoekje bracht.

‘Emma heb ik onlangs zo’n bezoekje gebracht!’ zei hij plots, en hij glimlachte. ‘Maar die liet duidelijk verstaan dat ze met rust wilde gelaten worden.’

‘Wie?’

‘Emma’, zei hij. ‘Het meisje dat leest.’ Hij wees naar een houten bankje aan het andere uiteinde van de speelplaats.

Daar zat ze, Emma.

‘Oh, met het rode haar’, zei ik.

‘Vorige maand was het nog blauw.’

Zowat iedereen op school kende Emma. Maar eerder door hoe ze zich gedroeg, dan van naam. Ook zij zat bijna elke dag op haar eigen bankje, maar dan aan de tegenovergelegen kant van de speelplaats. Ze had altijd een hoofdtelefoon op, en steevast een boek op haar schoot. Ik had zelfs nog nooit haar gezicht gezien, omdat ze altijd naar beneden keek, lezend.

‘Dus... Emma wil alleen gelaten worden?’ vroeg ik.

‘Zo lijkt het toch’, zei Jelle. ‘Maar misschien,’ en hij keek me even suggestief aan, ‘dat Emma enkel gezelschap wil van iemand die ook een beetje alleen is. Begrijp je wat ik bedoel?’

‘Niet helemaal’, zei ik, schuchter.

‘Ga eens naar haar toe’, lachte Jelle. ‘Wie weet hebben jullie wel wat met elkaar gemeen?’

‘Misschien...’ zei ik.

Maar zoals Jelle me haar omschreven had, zag ik niet wat. Zij koos ervoor om alleen te zijn, Emma. Ik niet. En eerlijk gezegd, ik kon me niet inbeelden waarom je ervoor zou kiezen.

Ik hield Emma, de weken na dat gesprek, wat in het oog. Stiekem, terwijl ik me zoals altijd ver weg hield van het gedruis op de speelplaats. Zo zag ik alsnog, tot m'n verbazing, dat we wel degelijk een gelijkenis hadden. Want ook zij had iemand die om de zoveel tijd bij haar kwam zitten. Iemand die ze wel op haar bankje toeliet. Een zekere Levi...

...door wie ik, zo mogelijk, nog minder geneigd was om bij haar in de buurt te komen.

Ik had schrik van Levi.

Hij was berucht bij ons op school. Echt. Hij stond erom bekend dat hij om het minste agressief werd. Ik had 'm al verschillende keren zien vechten. Verder zei hij nauwelijks een woord. In de klas spraken zelfs de leerkrachten hem niet aan. Antwoorden deed hij toch niet.

Maar bij Emma, dat zag ik van een afstand, gedroeg hij zich helemaal anders. Rustig en spraakzaam. Ik begreep er niets van. Wat had hij trouwens bij haar te zoeken? En waarom was hij de enige die Emma in haar buurt toeliet? Het leek me een onmogelijke combinatie, die twee...

Hoe langer ik hen observeerde, daar zo samen, hoe minder ik het begreep.

Dus oké, ik vond haar intrigerend, Emma.

Toch had ik nog niet helemaal vat op m'n gevoelens. Ik voelde me toen enkel in de war. Uiteindelijk was het Jelle die er de vinger op legde, toen hij weer eens bij me kwam zitten.

‘Als jij haar niet op date vraagt,’ zei hij, ‘dan ben je misschien wel te laat!’

‘Denk je dat zij en Levi...?’ vroeg ik paniekerig. Ik vervloekte mezelf meteen, om m’n reactie. Ik gaf mezelf zomaar prijs, terwijl ik niet eens wist of ik Jelle wel kon vertrouwen.

‘Geen idee,’ zei hij. ‘Vraag haar?’

‘Op date?’ vroeg ik. ‘Maar ik weet niet hoe... Waarheen dan?’

‘Weet ik veel, de Zandbergen?’

‘Om wat te doen?’ vroeg ik.

Hij keek me een beetje meewarig aan. Hij voelde het toen al, denk ik, hoe onbeholpen ik was. Ik zou nooit zomaar op Emma durven af te stappen. Dus dacht hij even na.

‘Ik heb een idee,’ zei hij plots. ‘Ken je Thomas?’

En ja, ik kende Thomas.

Hij was, naast Levi, zowat de bekendste kerel van de hele school, maar dan in de positieve zin. Hij was in feite, tja, alles wat ik niet was. Vlot, bevlogen. Iedereen had hem graag. Al steeg dat soms wel eens naar zijn hoofd, had ik zo de indruk.

‘Ja, ik ken Thomas,’ zei ik.

‘Wel, Thomas houdt wel eens een kampvuuravond in de bossen van de Zandbergen. Veel drank meestal... Maar een keer heeft hij een griezelavond gehouden, met enge verhalen en zo.’

‘Dus...?’ Ik wist niet welke richting Jelle uit wou.

‘Wat als we hem overtuigen om eens iets literairs te organiseren in de Zandbergen? Daar zal Emma sowieso heengaan, toch? Het enige dat jij dan nog moet doen, is opdagen!’

Ik keek op, naar Emma. Op haar bankje. Lezend, in de verte.

Het klonk als een goed plan.

‘Mja,’ zei ik, ‘maar hoe overtuigen we Thomas om...’ begon ik. Maar Jelle was intussen al enthousiast opgesprongen.

‘We vragen het hem gewoon,’ zei hij.

Ik voelde meteen een weerstand, inwendig. Ook op Thomas durfde ik niet zomaar af te stappen, echt niet! Ik voelde me nu al klein en onnozel overkomen. Maar nog voor ik kon tegenstribbelen nam Jelle me mee. Niet dwingend of zo, nee. Hij zette gewoon drie passen en keek toen achterom tot ik zou volgen.

En ik durfde niet te weigeren.

Voor het eerst in maanden stond ik van m'n bankje op.

Stress.

Hij nam me mee naar de andere uithoek van de speelplaats. Daar waar Thomas meestal zat, met een hele groep vrienden rond hem.

Ik zag hem de uitleg doen, Jelle. Aan Thomas. Terwijl ik er gewoon zenuwachtig, zwijgend, bijstond. Een aantal passen buiten de groep. Ik vond het allemaal zo zenuwslopend, dat ik niet eens hoorde wat Jelle vertelde.

Ik staarde Thomas aan, terwijl hij met een intense, geanimeerde blik naar Jelle luisterde. Zodra ik er, wonderwel, aan gewend was om in Thomas z'n buurt te staan, en merkte dat hij me niet meteen slechtgezind was, werd ik ietsje rustiger. Ik kon nog net de zin horen waarmee Jelle afsloot:

'... geen idee, een boekenclub of zo? Als iemand dat kan leiden, dan ben jij het wel!'

Thomas grijnsde. Een grijns die zich over z'n hele gezicht uitstreek. Hij leek zo verrast door Jelle z'n voorstel dat hij letterlijk een sprongetje maakte. Hij opende z'n armen en riep toen uit:

'Jelle... Ik ben in de wolken dat je dat éindelijk aan me vraagt. Het is een prachtidee!'

'Het was een idee van Tristan.'

Jelle hield z'n hand nu op m'n schouder en schoof me een beetje naar voren. Daardoor viel voor het eerst Thomas z'n blik op me. Z'n ogen intens, barstensvol energie.

'Jouw idee, Tristan?' vroeg hij.

'J-ja... Ik denk het wel, ja', zei ik.

Hij bleef me aankijken, Thomas. Hij grijnsde nog steeds en knikte zonder ophouden. Ik kon z'n uitdrukking niet plaatsen. Hij keek trots, denk ik? Zoiets.

'Zie eens wat je in je hebt!' riep hij. Hij gaf me een klap op m'n schouder, zo heftig dat ik bijna door m'n knieën zakte. Het was bemoedigend bedoeld, sowieso.

Thomas wendde zich weer tot de groep en liet mij terug alleen met Jelle. De rest van de kring begon nieuwsgierig te lachen.

'En nu?' vroeg ik aan Jelle.

'Wachten op een datum', zei hij. 'Intussen maak ik Emma wel warm voor die boekenclub.'

Een goeie week later kwam Jelle weer bij me zitten. Hij gedroeg zich niet anders dan anders, niet uitgelatener of zo, maar ik merkte meteen dat hij goed nieuws kwam brengen.

'Het gaat door!' zei hij. Hij hoefde zelfs niet te zeggen wat 'het' was.

'Oké', zei ik, zenuwachtig.

'Volgende week woensdag, in de namiddag, meteen na school. Afspraak op de open zandplek van de Zandbergen. Goed onthouden, oké?'

Ik knikte en trachtte m'n zenuwen weg te slikken. Het was onvermijdelijk nu. Ik zei tegen Jelle dat ik er zou zijn, en bedankte hem, zonder veel overtuiging.

'Geen zorgen, je hoeft niets te doen', zei Jelle. 'Er gewoon te zijn, meer niet.'

Er gewoon te zijn, oké.

Meer niet...

Maar toch.

De week nadien wist ik niet waar ik het had van de zenuwen. Het was met een bang hartje aftellen tot die woensdag. Op school had ik het gevoel dat ik aangestaard werd, dat anderen van ons plannetje afwisten. Ingebeeld misschien, maar ik kreeg het niet uit m'n hoofd.

Het bezorgde me, zo mogelijk, nog meer stress.

Daarom liep ik maar willekeurig rond op de speelplaats. Overal, behalve in de buurt van Emma's bankje. Het voelde als een opluchting, telkens wanneer de schooldag erop zat en ik naar huis kon. Eventjes toch. Want ook thuis voelde ik me misselijk van de zenuwen. Ik verstopte me het grootste deel van de avond op m'n kamer, zodat m'n ouders het niet zouden merken. Ook slapen 's nachts lukte nauwelijks.

En zo, tot die woensdag dus aanbrak.

Van de lessen 's ochtends heb ik geen letter opgevangen. De stress verdoofde me. Toen de bel eenmaal rinkelde, op het middaguur, schrok ik op. Ik schraapte al m'n moed bijeen.

Jelle had gelijk.

Ik moest gewoon opdagen, meer niet.

Ik wandelde dan maar van onze school naar de Zandbergen. Het was een prachtig natuurdomein, wild en weelderig, aan de rand van Kwateren, de gemeente waar we opgegroeid waren. Iedereen van onze school ging er wel eens heen, na de schooluren of tijdens de zomervakantie, omdat het er zo heerlijk was om te ravotten.

Van aan de schoolpoort waren het maar twee lange straten, haaks op elkaar. Links de Wegvoeringstraat. Rechts de Achttien-Augustuslaan. Daar, bij het kerkhof van Kwateren, kon je een zijstraatje nemen, links in de bocht. Als je via dat kleine straatje langs de spoorweg passeerde, en dan weer links afsloeg, dan kwam je op een baan van asfalt uit, die dwars door de Zandbergen liep. Eenmaal daar werd je al gauw omgeven door de natuur. Dichtbegroeide bossen, vol met dennen en berken.

Een paar honderd meter verder verrezen de zandheuvels.

Op een van die heuvels, tussen enkele ranke bomen in, was er een grote, open zandplek. Op woensdagen en tijdens het weekend waren er bijna altijd scoutsgroepen aan het spelen.

M'n hart bonkte voelbaar in m'n keel toen ik er eenmaal aankwam. En toch, ik kon niet uitmaken of het door de krachtinspanning kwam, door de heuvel op te lopen, of omdat ik nog altijd zo abnormaal zenuwachtig was. Ik bereikte de bovenkant, bevend door de stress...

... maar eenmaal daar, was er niemand.

Echt niemand.

Ik sloeg in paniek, meteen. De openheid van de zandplek, die anders zo uitnodigend was, kwam nu bedreigend over... Ik voelde me niet enkel alleen, maar ook gewoon, ja, zo onbeschermd! Zodra ik weer helder kon nadenken, begon ik aan alles te twijfelen. M'n gedachten tuimelden. Waarom was er niemand? Had ik soms het tijdstip fout onthouden?

Of was dit allemaal opgezet spel?

Wilden Jelle en Thomas me een loer draaien?

Oh nee, dat was het...

Ik was zo'n goedgelovige sukkel!

Ik voelde als vanzelf m'n voeten vluchten, uit schaamte.

Weg, weg uit de Zandbergen!

Ik draaide me om en wilde de heuvel opnieuw afdalen.

Maar dan, ineens...

... knalde ik tegen iemand aan.

Het gebeurde zo snel, ik zag niet wie het was. Het was maar met uiterste moeite dat ik rechtop bleef staan. Pas toen ik m'n evenwicht weer terugvond, kon ik kijken.

Ik riep het uit:

'Emma...?!'

Het was de eerste keer dat ik haar gezicht zag.

Een gezicht vol sproetjes.

Hemel, ze was zo mooi.

Haar haarkleur was de enige reden dat ik haar herkende. Ditmaal zag het er groen uit, voor de verandering. Hier, in de natuur, leek het wel een schutkleur.

Ze keek me geschrokken aan en deinsde terug.

'Emma, ja... Jij kent mijn naam?'

Ik kon door de grond zakken van schaamte, weg in het zand.

'Nee!' riep ik. 'Ik bedoel, jawel! Iedereen kent jouw naam, toch? Mijn naam is Tristan.'

‘Juist, ja...’ zei ze aarzelend.

Ze keek nu om zich heen. Aan haar rechterschouder droeg ze een rugzakje.

‘Wel, Tristan. Enig idee waarom we hier alleen zijn?’ vroeg ze. En dan, treiterend: ‘Ga je me in stukken hakken en begraven in het bos of zo?’

‘Ik... Nee! Nee, ik doe zo’n dingen niet.’

God, ik stuntelde me door het gesprek. Zodra ze die zin uitgesproken had, stopte Emma met om zich heen turen. Ze keek me nu geamuseerd aan. Een hele poos. Haar ogen felblauw. En dan, ineens, begon ze te grinniken.

‘Schattig’, zei ze, stilletjes.

Ik zweeg.

‘Jelle zei me dat hier een boekenclub zou doorgaan’, zei ze.

‘Ja, daarom ben ik ook hiernaartoe gekomen’, zei ik, opgelucht dat ik eindelijk een zinnig antwoord kon geven.

‘Aha! Dus je hebt een boek bij je?’ vroeg ze.

‘Een boek...’ herhaalde ik. M’n moed zakte weer helemaal in m’n schoenen.

‘Ja’, zei ze, lachend. ‘Om te lezen?’

‘Ik, nee...’ zei ik.

Idioot.

Waarom had ik daar niet aan gedacht?

Ze bleef me aankijken, Emma. Alsof ze een diersoort bekeek, waarvan ze het gedrag niet helemaal begreep. Ik was ondertussen enkel bang dat ze me een enorme sukkel zou vinden.

‘Maakt niet uit’, haalde ze haar schouders op. Ze vlijde zich neer, in het zand, en liet dan haar rugzakje vallen. Na even rommelen greep ze een boek uit de tas. Ze sloeg het open en riep:

‘Dan start ik wel m’n eigen boekenclub!’

Vanaf dan keek ze me niet meer aan, Emma. Ze leek meteen verdwenen in de wereld van het boek dat ze opensloeg. Het was een zwart boek. Verder kon ik de kaft niet zien.

En ik stond daar maar, dwaas toe te kijken.

Alles verliep zo ongemakkelijk dat ik me opnieuw misselijk voelde worden. Ik voelde me zo overbodig gemaakt. Ik wist niet wat te zeggen, en durfde ook gewoon niets meer te zeggen. Daarom mompelde ik maar:

‘Oké... Veel leesplezier dan...’

Ik begon weg te stappen, moeizaam. Erop lettend dat ik niet weggleed in het zand of zou struikelen. En zo liet ik Emma, die bleef verder lezen, achter met een knoop in m’n maag...

.... maar dan kwam er plots een bericht binnen op m’n telefoon.
Van Thomas!

Er stond: ‘VEEL LEESPLEZIER????’

Ik keek om me heen, alle richtingen uit. Ik tolde zo heftig in het rond dat ik, onbedoeld, pirouetten maakte en mezelf praktisch vastschroefde in het zand.

Dan keek ik weer naar Emma.

Bang om me belachelijk te maken.

Ze leek me niet op te merken, gelukkig.

Ik draaide me van haar weg en stuurde terug naar Thomas: ‘Waar ben je?!’